

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-11180458
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

09 Aralık 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

28. Dönem Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara dair cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF. DR. KAYIHAN PALA'NIN
TBMM 7/9802 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR:

Akarsu sistemlerindeki kimyasalların 'Ekolojik Risk Değerlendirmesi' çevrenin korunması açısından hayati öneme sahiptir. Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınız tarafından ülkemizde hangi su havzalarında 'Ekolojik Risk Değerlendirmesi' yapılmıştır? Eğer yapıldıysa Ekolojik Risk Değerlendirme raporları nerede yayınlanmıştır?
- 2) Bakanlığınız tarafından 'Olasılıksal Ekolojik Risk Değerlendirmesi' yapılan herhangi bir su havzası ve/veya akarsu sistemi var mıdır?
- 3) Ülkemizdeki su havzaları için herhangi bir 'Maruziyet Değerlendirmesi' yapılmış mıdır?
- 4) Ülkemizdeki su havzaları için herhangi bir 'Etki Değerlendirmesi' yapılmış mıdır?
- 5) Ülkemizdeki su havzaları için herhangi bir 'Risk Değerlendirmesi' yapılmış mıdır?
- 6) Bakanlığınız tarafından su havzaları ve akarsulara ilişkin, kirlenme olasılığı bulunan su sistemi üzerinde yaşayan türlerin potansiyel olarak etkilenen kısım açısından riskini değerlendirmek amacıyla hem maruz kalma hem de etki bilgilerini analiz etmek ve entegre etmek için kullanılan herhangi bir karar destek sistemi var mıdır?
- 7) Ülkemizdeki siyanürle altın çıkartılan 20 madenin etkilediği su kaynaklarında çevresel siyanür konsantrasyonları ölçülmekte midir? Eğer ölçülüyorsa, söz konusu madenlerin faaliyete geçtiği tarihten itibaren siyanür konsantrasyonları ölçüm sonuçları aylara ve yıllara göre nedir?
- 8) Söz konusu 20 altın madeninin çevresindeki yer üstü ve yer altı sularının, toprağın veya çökeltilerin kirliliğini izlemek amacıyla ve arzu edilen çevresel kalite hedeflerine ulaşmak için kullanılan herhangi bir Ekotoksikolojik izleme/değerlendirme prosedürü var mıdır?
- 9) Erzincan İliç'teki altın madeni faciası sonrasında yer üstü ve yer altı suları ile toprak ve çökeltilerdeki kirliliği izlemek için bölgede hangi tarihlerde, hangi noktalardan hangi analizler yapılmıştır? Analiz hangi laboratuvarlarda yapılmış, analiz raporları nerede yayınlanmıştır?
- 10) Bakanlığınızın siyanürle altın çıkartılan madencilik faaliyetlerinin çalışan sağlığına, halk sağlığına, çevreye ve ekolojik sisteme etkilerini izlemek için yürürlüğe koymaya karar vermiş olduğu herhangi bir eylem planı var mıdır?

CEVAP:

Yurdumuz genelinde gerçekleştirilmekte olan madencilik faaliyetleri kapsamındaki düzenli depolama tesislerine yönelik yeraltı sularında yapılmakta olan kirlilik izleme çalışmaları referans ve gözlem kuyularında Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin ekinde yer alan Tablo 23-1 çerçevesinde yürütülmektedir. Faaliyet sahiplerince hazırlanan analiz sonuçlarını içeren yeraltı suyu kirlilik izleme raporları Bakanlığımızca değerlendirilmektedir.

Bakanlığımızca direkt olarak maden faaliyetlerinin etki alanı özelinde olmamakla beraber, 2014 yılından itibaren Ergene, Gediz, K. Menderes, K. Ege, Sakarya ve Susurluk havzalarında yer alan nehirlerde belirli dönemlerde Evsel ve Endüstriyel Kirlilik İzleme Programı yürütülmektedir.

Program kapsamında; mevzuatta yer alan parametreler ile birlikte toplam siyanür miktarı da izlenmekte olup, ekotoksikolojik izleme yapılmamaktadır. Söz konusu havzalarda sürdürülen çalışmalarda toplam siyanür parametresi değeri genel olarak tespit limitinin altında belirlenmiş, endişe edici bir duruma rastlanmamıştır. Bakanlığımızca konuya gereken hassasiyet gösterilmekte olup, denetim ve izleme çalışmaları devam etmekte ve cezai yaptırımlar uygulanmaktadır.